

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,

ide küldendők a hirdetések, mindennemű melléletek, előfizetési és hirdetési
pénzek, valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel

TARTALOM.

Előfizetési felhívás.

Pályázat.

A gazda-hitel.

Vonatkozás a „Keresztvezetők” című cikkre. Grubicy Geyza.

Uj berni rózsá-alma (Daapp.)

Kormányintézkedések.

Egy éves méncsikók vásárlása. — Szőlővesszőszállítási kedvezmény. — Intézkedések a fillokszera terjedése ellen.

Rövid szakközlemények.

Meddig fejjük a tehenet borjazás előtt? — A széna pótlása. — Egy némely dolog a marha-szózásról.

Vegyesek.

Gyász hírek. (Göndöcs Benedek és Szkorei Boér Sándor.)

— Mezőgazdasági hitelintézetek Angliában. —

Vegykisérleti díjak. — A buzabevitel Franciaországba. —

Gazdasági kiállítás Berlinben. — Gazdasági kiállítás Párisban. —

Gazdasági válság Görögországban. — Szomorú képek Anglia mezőgazdaságában. —

Az új bortörvény életbe lépett. — A vetések állása és a mezőgazdasági állapot. —

Szarvasmarhák eladásának és vásárlásának közvetítése.

Piaci értesítő.

Hirdetések.

Előfizetési felhívás.

A közelgő újévre való tekintettel tisztelettel kérjük lapunk t. pártolóját, hogy előfizetéseiket megtenni sziveskedjenek, hogy annak szétküldésében akadály ne legyen.

Épen úgy kérjük ennek ajánlását és részére újabb pártolók szerzését, mert a mint erősödik anyagilag, úgy fogjuk emelni szellemileg, hogy ebben hazarészünk művelt gazdaközönségének egy nélkülözhetlen organumot szolgáltatassunk.

Lapunk iránya marad a régi: gyakorlati szellemben önzetlenül szolgálni a mezőgazdaság ügyét.

Előfizetési ára szintén a régi:

Egész évre 4 frt.

Félévre 2 frt.

Az előfizetés legelőnyösebben posta-utalványon eszközölhető.

Kiváló tisztelettel

az „Erdélyi Gazda”

szerkesztősége és
kiadóhivatala

Pályázat.

Az „Erdélyi Gazda” szerkesztősége 40 korona pályadíjat tűz ki egy oly szakközleményre, mely az erdélyi birtokok legokoszerűbb berendezését, kezelését és jövedelmezését tárgyalja.

A szakközlemény megírásához alapul szolgálhat akár egy a természetben meglévő, akár egy képzeletbeli 100 kat. holdas, részben oldalos vagy hullámos, részben sík felszín alakzatú birtok.

A szakközlemény terjedelme az „Erdélyi Gazda” nagyságához mérten, mintegy 5—6 nyomtatott hasáb legyen.

Az idegen kézzel írott és az író nevét rejtő jelíges levélkével ellátott pályaművek 1894. évi márczius hó 1-je déli 12 óráig az „Erdélyi Gazda” szerkesztőségéhez küldendők.

A pályaművek megbirálására a kolozsmonostori m. kir. gazd. tanintézet tanári karából fog egy bizottság felkéretni. A jutalomra érdemesnek ítélt munkának a pályadíj azonnal ki fog adatni, de a munka a szerkesztőség tulajdona marad.

A dicséretet érdemelt munkák közlési jogát is — megfelelő írói tiszteletdíj mellett — a szerkesztőség magának tartja fenn.

Az „Erdélyi Gazda”
szerkesztősége.

A gazda-hitel.

Ha a gazda hiteléről van szó, önkéntelenül a jelzálogkölcson jut eszünkbe. Igaz, hogy a gazda legtöbb értéke ingatlanában fekszik és ha ezek javításáról, befektetésekről van szó, mi sem természetesebb, hogy jelzálog kölcsönhez fordul. Csak hogy a gazdának gazdasági üzemében levő tőkéi különféle természetűek. A mint egyik vagy másik természetű tőkéjét van kényszerülve hitel útján szaporítani az igénybe vett kölcsön is különböző természetű kell, hogy legyen.

Nem kívánunk ez alkalommal a jelzálog kölcsönről beszélni. Nem mintha azokhoz szó nem férne és sok részben rendezésre ne várnának. Mert bizony azok kis kamat mellett is drágák. Mert ha a gazda ingatlanain óhajt melioratiókat, befektetéseket tenni a jövedelem fokozása érdekében és tőke hiányában kölcsönhöz fordul, a dolog természeténél fogva hosszú lejáratú kölcsönre van szüksége; az is természetes, hogy azon értékét terhelje meg a kölcsönrel, melynek érdekében a kölcsön fel lett véve. Így helyén való, hogy jelzálog kölcsönhez fordul. Pedig ennek a jelzálog kölcsönnek is sok hibái vannak. Első sorban drága. Ha maga a kölcsön után fizetendő kamatok és törlesztés nem is drága. Mégdrágítja a tehernek az ingatlanra írása és a lefizetés után történő törlése. Minél rövidebb lejáratú a kölcsön, ez után járó illetékek annál kevesebb évre oszlanak el és annál drágábbá teszik a kölcsönt. Ha egy gazdának 5—6 évre van kölcsönre szüksége — mert vannak olyan természetű melioratiók is, melyek ennyi idő alatt visszatérülnek — feltéve, hogy kap ily rövid időre méltányos jelzálog kölcsönt, akkor sem veheti igénybe a telekkönyvi illetékek drágasága miatt, melyek ez esetben csak 5—6 évre osztandók el és a jelzálog kölcsönt uzsora kamatává teszik. De van kivált nekünk erdélyieknek az ily természetű kölcsönöknél egy más bajunk is. A katasteri tiszta jövedelem, mely alapul szolgál a nyújtando kölcsön nagyságának meghatározásánál, a ténylegesnél jóval alacsonyabb. Ha most egy olyan gazdának van kölcsönre szüksége, kinek birtoka után felvett katasteri tiszta jövedelem, akár mesterséges presziók folytán lett aránylag alacsonyra becsülve, akár megfelelt az az akkori viszonyoknak, de változott körülmények folytán most már magasabb, ezen magasabb tiszta jövedelem arányában kölcsönt nem fog kapni. Kaphat ugyan, ha saját költségén a bank részéről, melyhez kölcsönért fordult, becsülést kér. Csak hogy ez megint a kölcsönt drágítja és ezen kívül kockázattal jár vajjon ezen becsülés sikerre vezet, vajjon a bank részéről kiküldött, csakugyan szakértő és ha az is, vajjon fordító kellő időt a becsülésre és van-e oly lelkiismeretes, hogy a tényleg létező körülményeknek alaposan utána járjon.

Mauthner Ödön

A legjobb magvak

magkereskedésében

Főüzlet:

Andrássy-ut 23. szám.

BUDAPESTEN

Fióküzlet:

Koronaherczeg-utca 18.

Központi raktárak: Rottenbiller-utca 33.

Az új főárjegyzék, mely egyedüli a maga nemében, kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. 203 (2-52)

Tekintsünk most el a jelzálog kölcsönöktől. A bérlőnek pl. nincsenek ingatlanai. Már pedig a bérlő is szorulhat hitelre. És a bérlőnek nyújtandó hitel épen nálunk Magyarországon volna nagyfontosságú, a hol kívánatos volna egy tekintélyes bérlői osztály létesülése. A hol a szakértelem és tőke oly ritkán egyesül, a mi igazán oka, hogy mindeig gazdasági viszonyainkhoz mért megfelelő bérlői osztályról nem beszélhetünk.

Ha ettől eltekintünk és vizsgáljuk a gazdaságban előforduló tőkék természetét, magunktól rájövünk, hogy mivel a tőkék különféle természetűek, azon kölcsönök, mely egyik vagy másik természetű tőkét vannak hivatva pótolni, nem szoríthatók egy mintára. Az álló tőkén kívül, ott van az üzleti álló tőke és az üzleti forgó tőke. Mindkettő üzleti tőke, de egymástól nagyon különböző természetű és együttvéve nagyon különböznek természetükre nézve a kereskedő világ üzleti forgó tőkétől. Az első hosszabb lejáratu kölcsönöket von természeténél fogva maga után. De oly hosszút nem, mint a jelzálog kölcsönök, az üzleti forgó tőkét pótló kölcsön lehet és kell a legrövidebb lejáratu legyen. Ez leginkább hasonlít a kereskedelembeli üzleti tőke természetéhez. Csakhogy ez is nehezkesebb, de nem oly kockázatos és ép ezért olcsóbb kell legyen.

E kétféle tőke pótlására veszi fel a bérlő is a kölcsönt. De a birtokos is a két tőkét kell legtöbbször kölcsönrel pótolja. Azaz csak pótolná, mert vagy egyáltalán nem jut kölcsönhez, vagy ha jut is, gyakran elkésve és mindíg oly drágán, mely céljainak meg nem felelhet. És mire vezet ez. Megakad a gazda terményeinek betakarítása előtt, kölcsönt vagy nem kap, vagy pedig oly kamatokra, hogy a két rossz közül a kisebbik roszra határozza el magát és kölcsön helyet eladja terményét a lábán. Egyik hiba a másikat szüli. A gazdaság üzemébe sehogy sem illeszthetők bele a nagy kockázattal járó üzletek. Már pedig a terménynek lábán való eladása, mindig kockázjáték. És feltéve, hogy az akkori árfolyamok között és azon remény szerint, a melylyel terményei kecsegtetnek, jól adta el terményét, még akkor is kockázatos. Hátra van még a termény átadása. Ha időközben az árak alacsonyabbak lesznek, mint a hogy eladta és a vevő kereskedő veszítene rajta, akkor ott vannak mindjárt az átadás és átvételnél a nehézségek. A kereskedő, ha nem is keres okot, a melylyel az átvételt teljesen megtagadhatná, támaszt más annyi nehézséget, hogy örüljön a gazda, ha kis kárral menekülhet. És ezek oly bajok, melyeknek nincs sehol orvoságuk.

Ezen súlyosan nehezedeő állapotot, minden gazda jól tudja. Részben saját tapasztalásból, részben szomszédjai példájából. De azért ellene a gazdaközönség semmit sem tesz. A gazdaközönség Magyarország legszámottevőbb tényezője, tudna tenni önerejéből. És ez az ügy másként nem is rendezhető, csakis a gazdaközönség által. E tekintetben a kormány nem sokat tehet. A mit pedig tehet, bizonynyal meg is teszi, ha a gazdaközönség szervezkedik és a magát megteszi. De néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát.

Vonatkozás a „Keresztezzünk“ című cikkre.

Az „Erdélyi Gazda“ 1893. évi december hó 17-iki számában felemlítettem, hogy mely külföldi fajtákkal keresztezzék a baromfi tenyésztők hazai baromfiainkat, hogy azok testben és súlyban növekedjenek, mi által az ily súlyban növekedett ba-

romfi exportképesebb lesz. Mert a mi kis testű baromfiaink a világgiacon csak nyomott árak mellett és nehezen kelnek el. — Hogy erre nézve ne csak a magam nézetét fejezzem ki, hivatkozom a Budapesten székelő kiviteli társaságra; annak igazgatójára Parlagi urra, ki úgy nyilatkozik, hogy csak a súlyos áru az exportképes, hogy haszonnal exportálható legyen; a mi silány testű kis baromfiaink, bármi izletes is legyen husuk, csak nehezen és akkor is csak nyomott árak mellett adhatók el. Szeretne is súlyosabb baromfi tenyésztése végett, vagyis keresztezések eszközése végett, az országban szövetkezeteket alakítani, és erre a kormány hozzájárulását szeretné igénybe venni, mert az anyag könnyüése miatt az exportban nagyon hátráltatva van. Hogy vajjon sikerül-e a társaságnak a kormány közreműködését a szövetkezetek alakításában megnyerni? nem tudom, de nem is merek jóslatokba bocsátkozni, csak azt nyilvánítom ki, hogy ezen szövetkezetek különösen az erdélyrészi tenyésztők javára esnének, kik távol a központtól a társaságban biztos és jól fizető szolid vevőre akadnának.

Meg látjuk mit hoz a jövő.

Ha jól emlékszem, ezen cikkemben a Plymouth-Rocks és Langshan tyukot, a Peking kacsát és az emdeni és pomeraniai ludat ajánlottam. Erkölcsi kötelességemnek tartom most ezen fajta baromfival közelebről foglalatoskodni, illetőleg ezeket itten az „Erdélyi Gazda“-ban bővebben ismertetni.

Megvallom, hogy ezen fajták nem ismeretlenek és hála Isten, már kezdenek az országban terjedni; de vannak még számosan a tenyésztők közt, kiknek ezen fajtákról fogalmuk sincs, és azon számoknak szól jelen cikkem.

A Plymouth-Rocks tyuk fajta különböző fajta tyukok keveredéséből származott. — Észak-Amerikában hozatott létre, a honnan Európába és hozzánk származtak, mely mint állandósított fajta, tulajdonait nemzedékükre — legyenek akár tisztán tenyésztve, vagy keresztezve, biztosan átörökítik.

Igen eleven természetű és hazai tyukfajtáinkkal való keresztezésre felette alkalmas; kivételével az erdélyi kopasz nyaku tyúkkal, az ugynevezett Szeremley tyúkkal, mely csakis a maga eredeti valóságában tökéletes és excellál, különösen mint tojó tyuk.

Különösen a hustermelest illetőleg bir fontossággal, mert keresztezései ezen súlyos fajtának majdnem, vagy egészen is elérik a Plymouth-Rocksok hustömégét és nagyságát. Szorgalmas és jó tojó. Átlagban jó tartás mellett a jérceze már hat hónapos korában elkezd tojni.

A Plymouth-Rocks tyukok rendesen elkotlanak és ha elkotlanak, jó őket tojásaikra ültetni, hogy tojástermelésükben a termelés érdekében a szükséges nyugalmat élvezhessék.

Edzetségüknel fogva kevésbé alkalmas helyen is jól tarthatók.

Csibéi gyorsan fejlődnek, kottósodásuk korai, betegségeknek kevésbé vannak alávetve.

Szine hamvas szürke, háta széles, teste széles, mély és telt, szárnyai közép nagyságúak, farka meglehetősen kicsi, lába sárga és tollatlan.

Mint hustyuk — pecsenyetyuk — a Plymouth Rocks felülmulthatatlan, mert husa nagyon izletes és leveses, gyöngéd.

Daczára, hogy testalkata nagy, csontozata nem durva, jó tojó, csibéi könnyen nevelődnek fel, edzett természetű és szép külsővel is bir, hazai tyukjainkkal igen sikeresen keresztezhető. Mert ezen nagy tyukfajta kakasa nagyságát hazai kis

testű tyukjainkkal való keresztezése következtében ivadékaira átörökíti.

A Langshan tyukok északi Chinában honosok, honnan azok mi hozzánk importáltattak; Németországba barátom Julius Völschau a hamburgaltonai baromfitenyésztési egyeslet elnöke által.

Színre nézve feketék, zöld zománczczal; elérik a Brahma tyuk nagyságát, csak hogy ennél formásabbak, karcsubbak. Vannak tollas lábuak és tollatlanok, csak hogy a tollatlan lábuak keresettebbek. A tyukok kitünő tojók és jó anyák.

Különösen hidegebb éghajlat alá valók. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy csak hideg éghajlat alá valók, mert a melegebb éghajlat alatt is jól diszlenek. Csibéi gyorsan és könnyen nőnek és a kedvezőtlen időjárást is könnyen eblirják. Finom csontozatuk és daczára annak, hogy tollazatuk fekete, mégis husuk igen fehér és izletes. Ha ki van fejlődve, 3½ kilogramm.

A kakasnak házi tyukjainkkal való keresztezése nagyszerű ivadékat hoz létre.

A Peking kacsá Chinából származik, nálunk rendkívüli nagy testalkata, könnyű tenyésztése, felette nagy hizóképessége folytán csakhamar nagy elterjedésnek örvendett.

Teste hosszú és mély, tollazata fehér, a mi pedig a főjellegzője, hogy felemelkedve jár. Csőre vereses sárga, a kifejlődött állatok sulya 3—3½ kilogramm.

Ezen fajta igen ajánlható, mert szorgalmasan és nagy tojásokat tojik, könnyen hizik és a hidegebb éghajlatot is könnyen türi.

Hamar tollasodik és igen gyorsan nő; tojásainak sulya átlagban 85 gramm és egy év alatt 90 tojást is tojik; tehát tojásáhozama 7½ kilót meghalad.

Hazai kacsaikkal való keresztezésre a Peking kacsér igen alkalmas; ivadékaik rendkívül nagyok, súlyosak, — már sok ily keresztezésű példányt látni a budapesti, de még a vidéki piacokon is. A közönséges sovány kacsá párja ma (1893 december 18) 1 frt 40 — 1 frt 60 kr, az ily keresztezések párja 2—2 frt 40 kr, sőt 3 frt is.

Az emdeni lúd frieslandi eredetű, s főként Emden tájékán tenyésztetik; az angolok az emdeni lúdat nagyra tenyésztették, úgy, hogy most meg kell különböztetnünk eredeti emdeni ludakat és angol irányu emdeni ludakat, mely utóbbiak sokkal nagyobbak az erdetieknél.

Az emdeni lúd különösen hattyuszerű állása, hosszú nyaka, sárgavörös csőre, világoskék szeme, gazdag tollazata, erős, nagy és mély testalkata és kiváló testsulya által tűnik ki. Egy kifejlődött gúnár csőrétől farkáig mérve 90 centimeter, mellkerülete 80 centimeter, sulya nem hízalva 10 kilogramm. Tollazata gazdag és a második évtől fogva egészen fehér; első évében hamvas, mint a hattyu; ez az egyedüli lúdfajta, mely vedlésében színét változtatja.

Teljes termékenysége az emdeni lúdnak csak harmadik évében veszi kezdetét, némelyek már október havában kezdik meg a tojást és áprilisig folytatják, mások december-januárban, sőt később is kezdik meg a tojást. 30 tojást is tojnak, melyek darabja 200 gramm sulyú. Nálunk a tojások száma ellen panaszkodnak, panaszkoznak pedig, hogy sokkal kevesebbet tojnak. Nevezetesen Ordódy Lajosné, Majláth Gizella urnő, kinek híres emdeni lúdentenyésztése van, arról panaszkozik, hogy emdeni lúdjai 8—10 tojást tojnak csak. Hogy mennyit lopnak el a tojásokból azt nem tudja.

Tartásuk úgy a fiatal, mint az öreg lúdat értve, nem igényel más gondot, mint a mi közönséges házi ludjaink.

Kihizlalva 13 kilogramm súlyt is elérnek, sőt Angliában 16 kilogrammra is felhizlalhatók már. Nagyon jól hiznak.

Az emdeni gunárok nagyon alkalmasak hazai kistestű lúdaink keresztelésére, tulajdonságukat nemzedékükre örökítik, az eredmény meglepő.

A pomerániai lúd tiszta fehér színű, sokkal testesebb, mint hazai lúdaiak, még a tiszavidékieket sem véve ki. Ez is keresztelés útján átörökíti tulajdonságait nemzedékére. Ez szolgáltatja a világpiacra az ugynevezett pomerániai ludmellel, mely felfüstölve az egész világba szétküldetik. — Ezen tulajdonságokat, hogy t. i. oly kiváló nagyok, annak köszönhetik, hogy Pomerániában a ludakat életükben soha sem kopasztják meg, jól tudván, hogy a kopasztás által a test kifejlődésében szenved, s hogy a lekopasztott toll értéke nem áll arányban azon takarmány értékével, mely szükséges arra, hogy a hiányzó tollakat pótolja. Erre azonban nálunk nem is hederítenek.

Ezzel befejeztem volna mondandóimat s most végezetül csak azt mondom: „kereszteljük.”

Grubicy Géza.

Uj berni rózsá-alma (Daapp.)

Ugy a hazai, mint a külföldi új almafajták első bemutatója, keresztelője és első leírása többnyire a Lukas F. által szerkesztett „Pomologische Monatshefte”-ben történik. Egy gyönyörű szép, új alma színezett képét hozza nevezett szaklap, melyet a következőleg ír le Lukas F.:

El voltam ragadtatva, midőn ezen pompás alma első gyümölcssei kezeim közé kerültek, elragadt szépsége és kellemes illata.

Minden gyümölcs ismerő kedveli a grafensteini kellemes illatát és már ezért sokra becsüli, de még kellemesebb és erősebb az illata az új berni rózsá-almának. Ezen almát, a mint a fajta beküldője Daapp A. ur (Oppligen) közli, a hatvanas évek végén egy oppligeni (berni canton) földműves, mint az erdőből hozott vadonczot háza mellett levő gyümölcsösébe ültette. Daapp ur továbbiakban közli, hogy:

„A kérdéses fa sokáig nem termett, ezért be szándékozták oltani, de nem jutottak hozzá, és így 1888-ban termette az első 4 kiváló szép gyümölcsét. 1889-ben bőven virágzott és a kedvezőtlen tavasz dacára gazdagon kötött. Ekkor lettem először figyelmessé téve ezen fára és egy pár gyümölcsöt kértem belőle. Ezek késő tavaszig elállottak és igen nemesek voltak, miért én ezen fajta értékét, mint rózsá-almát igen nagyra becsültem. Előttöm egyetlen rózsá-alma sem ismerős, melynek jósága, mint asztali és gazdasági gyümölcsnek ekkora lenne.

A bern-cantoni gyümölcsészeti egylet, melynek az időben másod elnöke voltam, „Daapp rózsá-almának” akarta keresztelni, mi ellen tiltakoztam és „új berni rózsá-almának” javasoltam elkeresztelni. Ezen név el lett fogadva és így lett a jegyzőkönyvbe bevezetve

Az új berni rózsá-alma fája egészséges, erőteljesen nő, magas piramidális növényt és nem kényes.

1891. tavaszán kaptam ezen gyümölcsökből az első küldeményt és mindenki, ki ezen gyümölcsöket látta, hozzám hasonlóan meg volt lepette azok szépsége által. Ha őket, mint a tyroli gyümölcsöknél rendszeren meg szokott történni, mielőtt a piacra vagy asztalra kerülnek, megtöröljük, a legszebb élénk, karminpiros színben ragyognak. 1892—93. évben is nagyon szépek voltak ezen al-

mák, de ezen őszön sajnálatomra Daapp barátomtól nem kaphattam belőlük, mivel egy nagy májusi fagy a virágokat elforrázta, különben a kapottakat magammal hoztam volna Breslauba.

Ezen új fajtának rendszeres leírása a következő:

Rózsá-alma X. 2 a b. **! †.

Gömbölyded, pirosan színezett kiváló minőségű téli alma, nyílt vagy félig nyílt kehelyvel.

Gyümölcs: szép nagy, magas, középszerűen hasas, kissé bordás, gyakran 5 jól látható, széles borda vonul az egész gyümölcsön át a kehelytől a szárig.

Kehely: mérsékelten mélyen ülő barázdákkal körülvéve, szépen kifejlődött; a kehely levelecskéi egyenesen felállók és kifelé hajlítotak.

Szár: erőteljes, fás és mérsékelt mély, szűk, többnyire sima szár mélyedésben ékeltek.

Héj: finom, teljesen pirosan bevont, hogy az alapszínből semmi sem látható, zsiros tapintatu, megdörzsölve élénk karminpiros, egyes sárga foltocskák vagy pontok láthatók mindig a piros színben; pompásan átlátszó.

Hús: sárgás-fehér, gyakran pirosan áttetsző, többnyire piros mag-erekkel, gyöngéden porhanyó, édes borizú balzsamos fűszeres, igen nemes ízű.

Magház: meglehetősen nagy, kissé barlangos, szép világosbarna magvakkal.

Érik: deczembertől májusig.

Jeles piaci és gazdasági gyümölcs. Nem kétkedem, hogy bárkinek, a ki elülteti ezen fajtát, kedvenczvé lesz, ne is hiányozzék ezért egy kertből sem.

Kormányintézkedések.

Egy éves ménésikók vásárlása. Felhivatnak azon méntulajdonosok, kiknek birtokában legalább is négy saját nevelésű, jó származású, erős testalkatu, egy éves ménésikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat, a helynek, a hol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével a földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz benyújtandó s 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban legkésőbb — február hó 10-ig bejelenteni sziveskedjenek, mivel az ezen határidőn túl érkező bejelentések figyelembe vétetni nem fognak. Budapest, 1894. jan. hó 1-én. Földművelésügyi m. kir. miniszterium.

Szőlővesszőszállítási kedvezmény. A földművelésügyi miniszter közbenjárására a kereskedelemügyi miniszter a m. kir. államvasutakon és a kassa-oderbergi vasuton szőlővesszőküldeményekre megállapított mérsékelt viteldijak érvényességét, a mely a nevezett vasutakon eddig csak az évnek február 1-től november hó végéig terjedő időszakára volt korlátozva — e korlátozás megszüntetésével — az egész évre kiterjesztette. A többi hazai vasuton a szőlővesszőszállítási kedvezmények eddig is az egész éven át korlátlanul fenállottak s továbbra is fentartattak Budapest, 1893. deczember 26-án. Földművelésügyi m. kir. miniszterium.

Intézkedések a filloxera terjedése ellen. Kolozsvármegye Bággyon és Középlak, Nyitravármegye Nagy-Emőke és Torda-Aranyosvármegye Hadrév községei szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítottván, a nevezett községek határa a földművelésügyi miniszter 66,169/93. 68 904/VI.9., illetőleg 67.051. számú rendeleteivel zár alá helyeztetett, ellenben Maros-Torda Kecze község határa

a f. é. 50 689/93. sz. a. tévesen elrendelt filloxera zárlat alól feloldatott.

Rövid szakközlemények.

— Meddig fejjük a tehenet borjazás előtt? Erre vonatkozólag Damman a következőket írja: A tehenet a borjazásig fejni igen káros, mert ez először is gátolja a borju kifejlődését, másodsor gyengíti a tehenet, harmadsor a tőgy működése alább hagy és nem lesz olyan erőteljes, miutha ellés előtt néhány héten keresztül pihent és megerősödött. A borjazás bekövetkeztéig fejt tehen a következő fejesi évadban sokalta kevesebb tejet ad. A tőgy tej elválasztó képessége rendszeren 2—3 hónappal a borjazás előtt nagyon csökken. Ahol ki-tűnő tejelékenységre s igen jól táplált teheneknél ez nem mutatkozik, ott mesterségesen kell a tej-elválasztást megszüntetni. Ezt azonban nem azáltal érjük el, hogy a tehenet nem fejjük ki egészen, hanem az által, hogy a tehenet mindig hosszabb időközökben fejjük. E célból a napi fejesek számát 10—12 héttel az ellés előtt háromról kettőre szállítjuk alá, nyolcz nap mulva már csak egyszer fejjük naponta, ezentul minden 36 vagy 48 órában egyszer, ugy, hogy a tej 4—6 héttel az ellés előtt elapadjon. A tőgyet azonban minden fejesnél tökéletesen ki kell fejni, mert különben bizonyosan kárát valljuk. A tehennek a borjazásig való fejesése már azért is mellőzendő, mert az utolsó időben fejt tej avas, kellemetlen ízű és szagu s így alig használható.

— A széna pótlása. Néha a közepes minőségű széna hiányában a gazda kénytelen pótszerkezhez folyamodni. A pótszer olyan legyen, hogy az valóban helyettesítse is a hiányzó szénát, mert különben állataink leromlanának s a végzendő munkára alkalmatlanokká lesznek. Dr. J. Nessler legújabbán a közepes minőségű széna pótlására a következő keverékeket ajánlja: minden adaggal 10 kg. közepes minőségű szénát helyettesíthet:

	kg.		kg.
1. Jó szalma . . .	8 00	Sörtörköly . . .	10 00
Korpa	1 50	Korpa	1 00
Szezampog	1 00	5. Jó szalma . . .	5 50
		Takarmány-	
2. Jó szalma . . .	7 50	rizsliszt	1 50
Kerekrépa	10 00	Szezampog	1 00
Szezampog	1 09	6. Jó szalma . . .	7 50
3. Jó szalma . . .	7 50	Burgonya	5 00
Tarlórépa	10 00	Szezampog	1 00
Szezampog	1 00	7. Jó szalma . . .	6 50
Korpa	0 50	Rozsdara	2 50
4. Jó szalma . . .	6 00	Szezampog	0 75

1 kg szezampogácsa helyett vehető: 1 12 kg. mákpogácsa, 1 25 repczepogácsa vagy 0 75 kg. földidő-pogácsa vagy pamutmag-liszt. — 1 kg. malatacsira és 1 kg. rizsliszt körülbelül annyi tápanyagot tartalmaznak, mint 2 1/4 kg. korpa. Ha a tehen, mely eddig 10 kg. szénát kapott, csak 5 kg.-ot kaphat, a hiányzó 5 kg.-ot a fennebb közölt adagok felével pótolhatjuk. Szalmán kívül egyedül csak olajpogácsát etetni nem olyan czélszerű, mint ha egyidejűleg — a fentebbiek szerint — korpát, sörtörkölyt vagy rizslisztet is etetünk.

— Egy némely dolog a marha-sózásról. Nem minden gazda szózza kellőleg és rendszeresen állatait, a mi egyébiránt a sónak drágaságában is leli magyarázatát, a mely ellen eddig hiába agitált az egész gazdaközönség. A tapasztalat által el van fogadva, hogy a szarvasmarhának naponta és 100 kiló élősúlyra számítva 8 gr. sóra van szüksége, ha rendszeres takarmánnyal él. Hogy ha azonban lágy takarmányokkal él mint p. o. besavanyított takarmányok, főzött takarmányok, vagy pedig a marhahizlálásnál ezt az adagot körülbelül meg kell kétszerezni. Az Allgemeiner Rundschau közli egy magyar gazdának erre vonatkozó kísérleteit, a ki hat fiatal bikát állított hizóba. Ezek közül három a 13 hónapig tartó hizlálás alatt naponta sőt kapott, a másik három darabból álló csapat pedig nem lett szózza. Feltűnő az, hogy mindkét csoportnak a testsúlya egyforma volt, de a só igen nagy befolyást látszott gyakorolni az állatoknak külsejére és belső életére. Az első 14 napon nem lehetett a két

csoporthoz különbséget észre venni, de ezen idő letelte után már szembetűnő volt az. — Azon bikák szőrzete, a melyek sötét lettek, fényes, le-simuló volt, a másik csoporté pedig fénytelen, bá-gyadt és felborzolt. Ezek a jelenségek később még feltűnőbben mutatkoztak, úgy annyira, hogy a nem szózott állatoknál később nagymérvű kopaszodás is állott be. A szózott állatok ellenben igen élénkek voltak és igen nagy hajlamot mutattak az üzésre, holott a szózatlan állatok lomhán jártak és egész hideg temperamentummal bírtak, és így, habár sulybeli különbség az állatok között nem is volt-mégis nagyon valószínű, hogy a szózott állatokért sokkal többet fizettek volna a piacon, mert a kül-bőrnek az állapotát a vevők az állat belsőségét mu-tató tükrének nevezik.

Vegyes közlemények.

— Gyászhirek. Göndöcs Benedek pusztaszeri apát volt országgyűlési képviselő. Gyula város szegényeinek jótévedője, szivszéltudés követ-keztében hirtelen elhunyt 71 éves korában. Huma-nus szereplése széles körben ismeretes. Mint ki-váló dnyeterme ő és méhészt, a szakkörök által mindenütt ismeretes volt. Ő volt indítványozója és szervezője az első magyar méhészt kongresz-susnak az 1885-iki kiállítás alkalmával. *Szkorei Boér Sándor* a triezsi ált. biztosító társaság kolozsvári fő-ügynökségének főnöke, az erdélyi gazdasági egy-let tagja, f. hó 4-én, élete 61-ik évében rövid szen-vedés után megszűnt élni, egy rövid, de munkás életet végezvén be.

— Mezőgazdasági hitelintézetek Angliá-ban. Az Angliában fennálló „Agricultural Bank Association“ mely célul tűzte a mezőgazdasági hitelintézetek szervezését, serény működést fejt ki Czélja különösen a kisgazdák hitel igényein segí-teni. A szükséges tőke beszerzése részjegyek utján tervezetik

— Vegyiskísérleti díjak. A földmivelési miniszter a magyar óvári gazdasági akadémiánál, továbbá a keszthelyi és kassai gazdasági taninté-zeteken fennálló vegyiskísérleti állomásokon 1894. január 1-től fogva új díjjegyzéket léptetett életbe, a melyből a gazdákat érdeklő és mezőgazdasági vizsgálá-ra vonatkozó főbb pontokat a következők-ben közöljük: I. Mezőgazdasági vizsgálatok: a) Talaj vizsgálatoknál a sósavban oldható részben minden egyes alkatrész mennyileges meghatáro-zása, beküldendő mennyiség két kiló, 2 forint Iszapolási vizsgálat 2 forint. Viztartó képesség meghatározása 2 forint. — Ammoniak elszórbólási képesség 2 forint 50 krajczár. Szénsav 2 frt Min-den egyes alkatrész minőleges kimutatása 1 forint. Talaj teljes elemzése a) sósav, kénsav és foly-savban oldható ásványi részek, nitrogén (légeny) és szénsav mennyileges meghatározása, iszapolás, viztartó és elszórbólási képesség), beküldendő mennyiség 5 kiló, 50 forint b) Trágyavizsgálatok-nál minden egyes alkatrész mennyileges meghatá-rozása, beküldendő mennyiség fél kiló, 2 forint. Tehát ha egy tárgyban a viz, vízben oldható fosz-forsav, összes forrósav, nitrogén (légeny) és kali határozatának meg. beküldendő mennyiség - fél kiló, 10 forint Thomas salak porfinom-ágának meghatározása 1 frt c) Takarmány-vizsgálatoknál minden egyes alkatrész mennyileges meghatározása 2 frt Tehát, ha egy takarmányban a viz, hamu, rostanyag, zsír, protein, cukrosítható anyag ha-tározatának meg 12 forint d) Cukorrépa (I. a III. csoportot.)

— A buzabevitel Franciaországba de-cember első felében roppant mérvet öltött, úgy hogy felülmulta az 5 millió q.-át, holott a meg-előző hónapban, vagyis novemberben csak 885 532 q. lett bevive. A francziák rendkívüli módon nyug-talankodnak ezen óriási buzabehozatal miatt és azon török a fejüket, hogy a buzavámokat 5 frank-kal felemléjk.

— Gazdasági kiállítás Berlinben. A po-rosz gazdasági egyesület Berlinben a jövő évben, mint már lapunkban említve volt, június hóban gazdasági kiállítást fog rendezni, melyen a nagy Németbirodalom összes, a gazdasági életbe vágó

tárgyai fognak bemutatásra kerülni. Főleg lókiál-lítása ígérkezik nagyszabásúnak, a mennyiben Ol-denburg, Maklenburg lófajtaival képviselteti magát. A lódiázásban nem pénz, hanem emlékérmek lesz-nek a jutalmak A lovak először munkaképességök s gyors járásuk tekintetében vétetnek bírálóat alá s csak azután vétetnek külemük után vizsgálat alá

— Gazdasági kiállítás Párisban. Francia-ország évenként igen nagyszámú gazd. kiállítást rendez vidékenként s ezek koronáját képezi a Pá-risi gazd kiállítás, mely 1894-ben január 22—31-én a Palais de l' Industrie-ben fog megtartatni.

— Gazdasági válság Görögországban. Görögország 84 százalékos aranyásziója a nyers-termények kivitelét lehetetlenné teszi s így az or-szág bevételeinek főforrását elzárva, általános gaz-dasági krízis elé néz

Szomorú képek Anglia mezőgazdasá-gának hanyatlásáról. Az angol kormány földmivelés-ügyi osztálya legközelebb tette közzé a kimutatást az angol királyság az idén bevetett terület és az állatállomány nagyságáról. Megtudjuk ebből, hogy ez évben az angol háromegy királyság területén 343 394 acre-el kevesebb lón buzával bevetve mint a múlt évben. Az állatállomány szintén nagy rész-ben csökkenést mutat fel Így a szarvasmarha lát-száma 311 863, a birkáké 1.867,984 fővel csökkent a múlt évhez képest.

— Az új bortörvény életbe lépett. A mes-terséges borok készítésének és forgalomba hozata-lának tilalmazásáról szóló törvény folyó évi január hó 4-én lépett életbe Ennélfogva az említett nap-tól kezdve a magyar állam területén (tehát Hor-váth-Szlavonországot is beleértve) mesterséges bort sem készíteni, sem forgalomba hozni többé nem szabad. E tilalom természetesen a külföldi mesterséges borokra is kiterjed, még akkor is, ha az illető államokban az illető mesterséges bor gyár-tása meg is van engedve (mint például Francia-országban, Ausztriában és Németországban). To-vábbá még a természetest is tilos olyan borvidék elnevezése alatt forgalomba hozni, a melyen az nem termett, illetőleg, a mely vidék jellegének meg nem felel.

— A vetések állása és a mezőgazdasági állapot. December hó 20—26-ig az idő őszi es-jel volt; a szántás tavasziak alá csaknem ország-szerte befejeztetett. Rég nem volt gazdasági mun-kálatokra, különösen a szántás eszközésére oly kedvező időjárás, mint az elmúlt őszi idényben A vetések, nevezetesen a buza, rozs, árpa és repcze sokat gyarapodtak, sőt helyenkint annyira meg-erősödtek, hogy a gazdák a jöszágot reájuk bocsá-tották, miáltal természetesen sok szálas takar-mányt is megtakaríthattak. A hosszantartó enyhe időjárásban azonban férgék és egerek néhol na-gyobb mennyiségben mutatkoztak s a vetésekben jelentékeny kárt is okoztak; a dunántuli részekben pedig még a rozsd is megtámadta a buján fejlő-dött gabonát. A rozsdafoltos és férgék által meg-károsított vetések közül a tavasszal alkalmasint sokat föl kell szántani A bekövetkezett száraz fagy is káros a vetésekre; havazás csak néhol és pedig a Duna bal- és jobbspártján s az erdélyi részekben volt. Szálas takarmányművekben ez idő szerint nincsen hiány A gazdasági munkálatok leginkább fa- és nádvagásból, ezen cikkek szállításából, trá-gya kihordásból, dohányásimitás- és szállításból, né-mely hegyvidéken pedig gazdasági terménymag-vak tisztításából, illetőleg csépléséből állanak.

— Gazdasági számadások megvizsgálá-sát elvállalja egy ahhoz értő egyén. Bővebb felvilá-gosítások lapunk szerkesztőségében nyerhetők.

Szarvasmarhák eladásának- és vásár-lásának közvetítése.

A lapunk f. é. 32-ik számának „Körültekintésében“ közölt föltételek mellett hazarészünk állat-tenyésztőinek eladó magyar fajta szarvasmarha el-adását, valamint a venni szándékozoknak a vételt lapunk szerkesztősége közvetíti és erre a bejelenté-seket a kívánt adatok közlésével elfogadja.

I. Eladásra be van jelentve :

1 drb. 6 éves kitűnő tenyészképes bika; 4

drb. 4 éves és 1 drb. 5 éves töltött tehén, mind vemhes, és 3 drb 1 éves üsző. Ujabbán 22 darab vemhes tehén. Ezek közül 3 drb. 3 éves, 6 drb. 4 éves, 7 darab 5 éves, 3 drb 6 éves, 1 drb 8 éves, 1 drb. 10 és 1 drb. 12 éves. — Továbbá 4 darab 2 éves tenyész-bika.

II. Kerestetik vételre :

(a Királyhágón tulra)

30 drb. erdélyi magyar fajta tehén tenyész-tésre, — nagytestű egyenlő jellegű — 8 év körü-lik; kiválóak — ha jó foguak — lehetnek 10 éve-sek is, melyeknek mind vemheseknek kell lenni. Árak tuzottak ne legyenek.

Az „Erdélyi Gazda“ szerkesztősége.

Piaczi értesítő.

Budapesti áru- és értéktőzsde. Gabonatózsde.

A buzaforgalom szilárdabb irányzatot követett, da-czára a sürgös kínálatnak 2¹/₂—5 krral magasabb áron kelt. Rozs. Az irányzat megszilárdult, mivel az osztrák takarmányokból nagyobb megrendelések érkeztek. Á r p a : takarmány árpa változatlan, sörárpa emelkedő irányt mu-tat Tengeri: Régi áruban nincs üzlet, mivel a hideg az új tengeri minőségét annyira javította, hogy a régi áru iránt megszűnt a kereslet. Z a b : az irányzat kissé javult.

Hivatalos effektív-árak :

	frtól.	frtíg.
Buza	7.40	7.85
Rozs	5.55	5.75
Árpa	6.10	9.25
Zab	6.70	7.20
Tengeri	4.30	5.35
Repcze	—	—
Köles	4.30	4.70

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tndósítása.)

Jegyzeteink 100 kilonkint Budapesten ezek voltak :

Vörös lóhere nagyszemű	63—72 frt.
Vörös lóhere aprószemű	61—64 frt.
Luczerna idei termés	68—74 frt.
Baltacsim	16 ¹ / ₂ —17 frt.
Bükköny	7 ¹ / ₂ —8 ¹ / ₂ frt.
Muharmag	6 ¹ / ₂ —7 ¹ / ₂ frt.

Áru üzlet.

K o r p a : Az üzlet szilárd, élénk forgalom mellett. A K o r p a nagy kereslet mellett magas áron vásároltatott. 4 frttól 3 frt 20 krig métermázsánként. — M é z : irányzat csendes; jegyeztettek: nyers méz 34—36 frt, csurgatott, sárga 36 frt, viasz, rozsnyói 152—155 frt. Szilva 10.50—11 frt, szilvaiz 12.50—14.50 frt.

Értéktőzsde.

A magasabb jegyzések, a melyekkel a külföldi tőzsdék záródtak, börzén kedvező hangulatot keltettek, úgy, hogy a kezdő árfolyamok gyorsan emelkedtek. Utóbb azonban a spekuláció idejét látta az elért nyereségek realizálásának, a mi aztán árgyengülést vout maga után egyes nemzetközi papirok kivételével, a melyek árfolya-maikat továbbra is megtartották. A helyi értékek piaczn lényeges változás nem állott be. Valuta és érczavtó kez-detben lanyha volt, utóbb szilárdult. Az üzleti forgalom nemzetközi papirokban terjedelmes volt, míg helyi válla-latokban nem öltött nagyobb mérvetket.

Kimutatás.

Debreczen sz. kir. városban az 1894. év január hó 9-én tartott hetivásárról.

Ló felhajtattott 340 darab, eladatott 180 darab. — Marha felhajtattott 400 drb, eladatott 270 darab. — Ser-tés felhajtattott 2500 drb, eladatott 450 drb.

Erdélyi piaci árak.

(Arak krajczárokbán.)

A piaci cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vá-sárhely	Maros-Vá-sárhely	Medgyes	Nagy-Ényed	Nagy-Szeben	Szegesvár
Tiszta buza .	mm.	715	726	706	525	650	731	779
Elegy buza .	"	600	—	709	400	600	667	576
Rozs	"	500	452	442	350	525	485	457
Árpa	"	—	540	560	—	—	559	—
Zab	"	700	530	520	250	500	565	555
Törökbuza .	"	455	610	555	400	400	486	520
Széna	"	350	450	375	180	350	210	180
Alomszalma .	"	200	110	110	90	250	130	120
Túzfifa	km	475	250	600	400	250	350	320
Marhahús . .	kg.	20	44	44	48	44	62	52
Január		9	4	14	9	2	17	4

A piaczi cikkek	Mérték	Sepsi-Szent- György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Ud- varhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza . . .	mm.	760	650	625	700	760		650
Elegy buza . . .	"	600	520	550	620	560		475
Rozs	"	420	460	480	550	480		475
Arpa	"	520	500	530	500	—		450
Zab	"	480	520	470	600	500		525
Törökbuza . . .	"	520	460	460	500	570		475
Széna	"	450	240	250	250	300		210
Alomszalma . .	"	200	120	120	100	150		30
Tüzifa	km.	220	250	260	200	240		265
Marhahus . . .	kg.	44	40	36	48	40		44
Január		20	8	4	6	9	—	6

Kolozsvár, 1894. jan. 12-ről. Tiszta buza 5. frt 80 kr. 6 frt 80 kr. Rozs 4 frt 50 kr. 4 frt 70 kr. Törökbuza 4 frt 70 kr. 4 frt 80 kr. Zab 5 frt 60 kr. 5 frt 80 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. Métermázsánként. Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.)
Fagygyugyertya öntött 44 kr. Marhahus 52 kr. Konyhaliszt 7 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hectoliter) Savanyu káposzta 5 kr. Savanyu répa 10 kr. (Kl.) Kósó 9 kr. Disznózsir 68 kr. Bors 1 frt 50 kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramum)

Sertásvásári jelentés. Budapest-Kőbánya, 1894. január 5-én. Emelkedő árak mellett az üzlet szilárd volt
Heti átlagárak: magyar válogatott árú 320—380 kg. nehéz 51—51½ kr. 280—300 kg. nehéz 51—51½ kr. Öreg 300 kg. tuli 48—49 kr. Vidéki sertés 48—50 kr. Szerb 43—48 kr. Román — kr. tiszta kgk. páronként 45 kg. ételsúly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eleség árak: Tengeri frt 5.60. Árpa frt 6—60 Kőbányán átvéve.

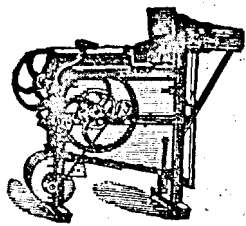
Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Segéd szerkesztő: Nagy Kálmán.

Kukoricza-morzsolók

kéz és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

126 (7—10)

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök).
Széna- és szalmasajtók,
Takarmány-füllesztők.
Takarék-főző-üstök,
Szeckavágók,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyárában

BÉCS, II., Taborstrasse 76. sz.

Arjegyzékek ingyen. — Képviselek felvételnek.

Pályázat.

Máramaros megyében alkalmazást talál egy gyakorlott

FAKEZELŐ,

kinek feladata volna évenként százezer ürköbméter bükk-tüzifa termelése, csusztatása és leusztatása, illetve ezen műveletek vezetése.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint eddigi alkalmazásuk, nyelvismeretük és életkoruk megjelölésével azon feltételeket, melyek mellett alkalmaztatni kívánnak, „FAKEZELŐ“ czim alatt

Máramaros-szigetre,
poste-restante, közölni sziveskedjenek.

204 (2—3)

1893. Vetőgép versenynél Attrakon, az első díjat ismét Kühne E. „Hungaria Drill“ sorvetője nyerte el.

KÜHNE E. gazdasági gépgyára Mosonban.

(Alakult 1856.)

Főraktár: Budapest, VI. ker. Váci-körút 21.

ajánlja:

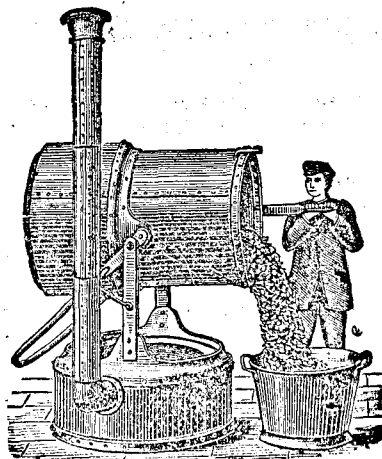
Ventzky-féle szab. takarmány füllesztőit három nagyságban.

(Többszörösen kiténtetve, legutóbb 1893. szeptember hóban Bécsben tartott versenyen. Elismerő bizonyítványokkal szívesen szolgálók.)

Répa- és burgonyamosók, Répavágók és zuzók; szeckavágók, darálók és kukoricza-morzsolók minden nagyságban. Takarmány kamrák teljes berendezése, szelelő magtárrosták, konkolyozók, gabnatartók sat. sat. raktáron.

124. (13—20)

1893. szeptember Bécs. Első díj, a mezőgazdasági miniszterium nagy ezüst érme takarmánykészítő gépeiért.

EGERESI műtrágya-gyár

KRAMMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, trágyafosz, chilisáltrom és egyéb különleges műtrágya-

termékeit. Talajvizsgálatok díjmentesen eszközöltetnek — Részletes árjegyzékkel szolgál a gyár központi irodája

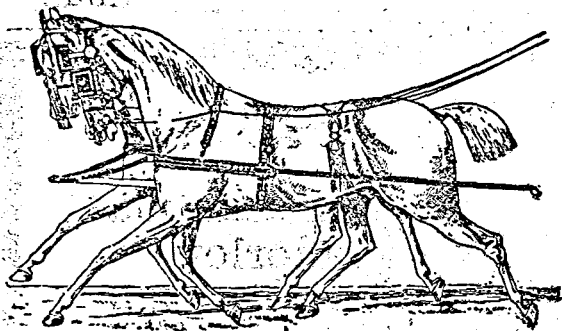
Budapest, V., Dorottya-utca 9. szám.

202. (2—52)

Alapított 1848-ban.

FREUND A. és FIA

csász. és kir. szabadalmazott
nyereg-, szij- és bőröndárúk gyára
BUDAPEST,
IV. Koronaherczeg-utca 3. szám.

Nagy választék lószerszámok, nyergek, ostorok, zablák, lópokróczok, istálló-szerek, lónyíró ollók és útazó-czikkekben, szivar- s szivarka-tárczák legjobb izlésű kivitelben jutányos áron. — Előírással nyeregszerelések tényleges és tartalékos tiszta urak részére legolcsóbb áron.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

118 (14-20).

Az első szegedi cs. és kir. szabadalmazott

Műtrágyagyár Részvénytársaság

ajánlja a nagy érd. gazda közönség figyelmébe saját gyártmányu és szavatolt növényi-tápanyag tartalmu

phosphor
nitrogén
kali

műtrágyáit

nemkülönbön szabadalmát képező

különlegességeit

mindennemű gazdasági növényekre.

Árjegyzéket és a műtrágyák alkalmazására vonatkozó vezérfontalat bárkinek készséggel küld

(7-10)

az igazgatóság.

500 forintot nem igérek

nem is adok egyetlen mell- vagy tüdőbetegnek sem, mért az

American coughing cure

használata ezeket gyógyított meg, mely a leghatékonyabb **gyógynövények-, gyökerek- és növényekből áll**, a köhögést, rekedtséget, hurutot, nyálkásodást és a gége csiklandozást azonnal megszünteti.

Az „American coughing cure“

minden országban a legkiválóbb szaktekintélyek által mint kitűnő csillapító szer van elismerve.

A község előljáróság bizonyítványára féláron.

Számptalan elismerés és köszönőirat érkezik be naponta.

Ára egy üvegnek 1.50 frt, 3 üveg 4 frt az ár előleges beküldése vagy utánvét mellett.

Ausztria-Magyarországban valódi csak **Meyer Ernő** főraktárában kapható**Budapest, VIII. Lujza-utca 20.**

(5-6)

A magas kormány kezdeményezése folytán **3,000,000** frt alaptőkével alapított**Hungária műtrágya-, kénsv- és vegyi ipar részvény-társaság**ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsvavval feltárt, elismert kitűnő minőségű műtrágyáit; **csontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphosphatokat, parolt csontlisztet,****THOMAS-SALAKOT,**

chilisalétromot, kénsvavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **VI., Váci-körut 21. sz.** (Iparudvar), vagy **Kiss Ernő** vaskereskedő **Kolozsvárt**, a ki az erdélyi részekre **egyedüli és kizárólagos** nagy raktárt tart; honnan a műtrágya anyagok közvetlenül és **jutányos** áron beszerezhetők — szavatolt belérték mellett — bármily mennyiségben.

201. (2-x)

Mindennemű műtrágya.

Thomas-salak.